

NOVICE IZ NEWS FROM GEODETSKIH DRUŠTEV PROFESSIONAL SOCIETIES

53. GEODETSKI DAN

53. GEODETSKI DAN

GEODEZIJA IN ENERGETIKA: SKUPAJ V PROSTORU

Čatež ob Savi 15.–16. oktober 2025

53. Geodetski dan bo posvečen sinergiji med geodezijo in energetiko, dvema ključnima področjema, ki skupaj oblikujeta prostor. V ospredju bo vprašanje, kako lahko geodetska stroka s svojimi podatki, tehnologijami in znanji podpira trajnostni energetski prehod ter prostorsko načrtovanje prihodnosti.

Vabljeni predavanja mednarodnih strokovnjakov bodo vključevala primere dobrih praks in strateške usmeritve na področju geoprostorskih podatkov, digitalnih dvojčkov in katastrskih izmer.

Prispevki, razvrščeni v štiri vsebinske sklope, bodo osvetlili umeščanje energetske infrastrukture v prostor, predstavljeni bodo izzivi in priložnosti uporabe prostorskih podatkov, digitalnih modelov ter zagotavljanja kakovostnih in povezljivih informacij. Slišali bomo o vlogi geodezije pri gradnji in evidentiranju energetske infrastrukture, s poudarkom na sodobnih tehnologijah, pravnih izzivih in pomenu natančnega evidentiranja v javnih evidencah. V sklopu o monitoringu energetske infrastrukture bodo predstavljene napredne metode opazovanja, analize in kontrole, ki omogočajo varno in učinkovito delovanje sistemov. Zaključni sklop bo namenjen novostim in zanimivostim iz geodetske stroke in uprave, s poudarkom na zakonodajnih spremembah, ekonomskih vidikih in aktualnih projektih.

Konferenca bo ponudila celovit vpogled v preplet geodezije in energetike ter poudarila pomen sodelovanja za trajnostno upravljanje prostora.

Sveže informacije o dogodku in prijave so dostopne na spletni strani <http://geodetskidan.si/>.

Vljudno vabljeni k sodelovanju in udeležbi.

dr. Klemen Kregar
Predsednik programskega odbora

dr. Primož Mavsar
Predsednik organizacijskega odbora

mag. Toni Levičnik
Predsednik Zveze geodetov Slovenije

GEODEZIJA IN ENERGETIKA: SKUPAJ V PROSTORU

53. GEODETSKI DAN:

Geodezija in energetika: Skupaj v prostoru

Čatež ob Savi

15.–16. oktober 2025

53th SLOVENIAN LAND SURVEYING DAY:

Geodesy and Energy: United in Spatial Development

Čatež ob Savi

15–16th October 2025

PROGRAM / PROGRAMME

Sreda, 15. 10. 2025 / *Wednesday, October 15, 2025*

Program posveta / *Programme of the symposium*

7.30 **Registracija / *Registration***

8.30 **Uvodni pozdravi / *Welcome speeches***
VABLJENA PLENARNA PREDAVANJA I / *KEY NOTE LECTURES*

mag. Toni Levičnik, predsednik Zveze geodetov Slovenije / *President of the Association of Surveyors of Slovenia*

Tomaž Petek, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije / *General Manager of the Surveying and Mapping Authority of the Republic of Slovenia*

dr. Primož Mavsar, predsednik Dolenjskega geodetskega društva / *President of the organising local Association*

Geoprostorski podatki in tehnologije vsepovsod / *Geospatial Data & Technologies Everywhere*

dr. Fabio Remondino, Fondazione Bruno Kessler, Trento

Digitalni dvojček Nemčije / *Towards a Digital Twin Germany*

prof. dr. Paul Becker, Bundesamt für Kartographie und Geodäsie (nemška kartografska uprava)

Večletni program katastrskih izmer v Republiki Hrvaški / *Multi-Year Program of Cadastral Surveys in the Republic of Croatia*

Maja Pupačić, dipl. ing. geod., namestnica direktorja hrvaške geodetske uprave

10.30

Kratek odmora / *Coffee break*

11.15

PREDAVANJA I / *LECTURES I*

ENERGETIKA V PROSTORU / *ENERGY IN SPATIAL CONTEXT*

Proces umeščanja in načrtovanja energetske infrastrukture državnega pomena v prostor / *The process of spatial placement of energy infrastructure of national importance*
Mateja Klinar, direktor za energijo, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Geodezija v državnih prostorskih načrtih / *Geodesy in national spatial plans*

Marko Fatur in Aljaž Peklaj, LUZ, d.d.

Energetski digitalni dvojček: od masovnega zajema podatkov do modeliranja, vizualizacije in analiz / *Energy Digital Twin: From Large-Scale Data Acquisition to Modelling, Visualization, and Analysis*

Anže Žnidaršič, Tinkara Langus in sodelavci, Flycom Technologies, d.o.o. in ELES, d.o.o.

Nacionalni geoprostorski digitalni dvojčki – izzivi za uradno prostorsko informacijsko infrastrukturo / *National Geospatial Digital Twin - Challenges for Official Geospatial Information Infrastructure*

prof. dr. Anka Lisec, doc. dr. Jernej Tekavec in sodelavci, UL FGG in Flycom Technologies, d.o.o.

Razprava / *Discussion*

12.40

Kosilo / *Lunch*

14.00

PREDAVANJA II / *LECTURES II*

EVIDENTIRANJE ENERGETSKE INFRASTRUKTURE /
RECORDING OF ENERGY INFRASTRUCTURE

Uporaba TLS pri izdelavi geodetskih načrtov / *Surveying Plan from TLS*
Veljko Miljković in Aljaž Peklaj, LUZ, d.d.

Optimizacija izdelave geodetskega načrta / *Optimization of Surveying Plan Production*

Žiga Ranzinger in dr. Gašper Štebe, UL FGG

Gradbeno inženirski objekti v Zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture / *Civil Engineering Structures in the Collective Cadastre of Public Infrastructure*

Darja Tibaut, Uroš Alič, GURS

GEODEZIJA IN ENERGETIKA: SKUPAJ V PROSTORU

Zakonski izzivi: oteženo in neenakopravno evidentiranje služnosti energetske infrastrukture / *Legal challenges: Complicated and Unequal Registration of Easements for Energy Infrastructure*

mag. Branko Kovač in Boštjan Trobiš, Društvo sodnih izvedencev in cenilcev geodetske stroke Slovenije in GEONER, d.o.o.

Energetika in geodezija – zvesta sopotnika / *Energy and Geodesy – Trusted Allies*
Mihael Kuzmič, Energetika Ljubljana, d.o.o.

Razprava / *Discussion*

16.00	Odmor / <i>Odmor</i>
16.15	PREDSTAVITEV RAZSTAVLJAVCEV / <i>PRESENTATIONS OF EXHIBITORS</i>
18.00	SLAVNOSTNA AKADEMIJA / <i>CEREMONIAL ACADEMY</i>

Četrtek 16. 10. 2025 / *Thursday, October 16, 2025*

8.30	PREDAVANJA III / <i>LECTURES III</i> MONITORING ENERGETSKE INFRASTRUKTURE / <i>MONITORING OF ENERGY INFRASTRUCTURE</i>
------	---

Analiza vegetacije ob elektroenergetskem omrežju z uporabo LiDAR-ja in umetne inteligence / *Power Grid Vegetation Analysis with LiDAR and AI*
Jernej Nejc Dougan, FLAI, d.o.o.

Tehnično opazovanje pregradnih objektov slovenskih hidroelektrarn / *Technical Monitoring of Dam Structures of Slovenian Hydropower Plants*
Dominik Štefan in dr. Pavel Žvanut, ZAG

Sončni potencial za energetske rešitve: od prostorskih podatkov do izvedbenih analiz / *Sončni potencial za energetske rešitve: od prostorskih podatkov do izvedbenih analiz*

Tinkara Langus, Anže Žnidaršič in sodelavci, Flycom Technologies, d.o.o. in Petrol, d.d.

Na tirih milimetrov: Geodetsko merjenje žerjavnih prog za varno in učinkovito delovanje energetske infrastrukture / *On the Tracks of Millimeters: Geodetic Measurement of Crane Tracks for Safe and Efficient Operation of Energy Infrastructure*
doc. dr. Aleš Marjetič, dr. Gašper Štebe, UL FGG

Souporaba satelitskih posnetkov zelo visoke ločljivosti v državni upravi / *Shared use of High-Resolution Satellite Imagery in Public Administration*
Luka Zaletelj, Primož Kete in sodelavci, Geodetski inštitut Slovenije, IGEA, d.o.o. in UL FGG

Kako zagotavljati kakovostne in medsebojno povezljive prostorske podatke v Sloveniji? / *How to Ensure High-Quality and Interoperable Spatial Data in Slovenia*
doc. dr. Dušan Petrovič, mag. Katja Oven in sodelavci UL FGG, Geodetski inštitut Slovenije, IGEA, d.o.o. in GURS

Razprava / Discussion10.30 **Kratek odmor / Coffee break****PREDAVANJA IV / LECTURES IV**10.45 **NOVOSTI IN ZANIMIVOSTI IZ GEODETSKE STROKE IN UPRAVE / NEWS AND HIGHLIGHTS FROM THE GEODETIC PROFESSION AND ADMINISTRATION****Ravnanje z osebnimi podatki v katastrskih postopkih / Processing of personal data in cadastral procedures****dr. Urban Brulc, informacijski pooblaščenec****Posebne okoliščine v sistemu množičnega vrednotenja / Special circumstances in the mass valuation system****mag. Marko Suhadolc, GURS****Ekonomski vidiki geodetskih storitev / Economic Aspects of Geodetic Services****Nejc Krašovec, Aljaž Peklaj in Alen Šraj, GIZ-GI****Spremembe Zakona o katastru nepremičnin / Amendments to the Real Estate Cadastre Act****mag. Ema Pogorelčnik, GURS****Prvih 50 let cikličnega aerofotografiranja Slovenije in rezultati projekta Georeferenciranje arhiva aerofotografij / The first 50 years of Cyclic Aerial Photography of Slovenia and the results of the project Georeferencing the Aerial Photography Archive****Boštjan Pucelj, dr. Aleš Marsetič in sodelavci, GURS in ZRC SAZU****Razprava / Discussion**12.15 **Zaključek s pogostitvijo in druženjem / Conclusion & social event**

Navedeni program je informativne narave, programski odbor si pridržuje pravico do razumnih sprememb navedenih časov in vsebin.

The listed program is for informational purposes only. The Program Committee reserves the right to make reasonable changes to the indicated times and content.

Programski odbor / Program Committee:

doc. dr. Klemen Kregar (vodja programskega odbora - FGG): klemen.kregar@fgg.uni-lj.si

dr. Gašper Štebe (FGG): gasper.stebe@fgg.uni-lj.si

doc. dr. Aleš Marjetič (FGG): ales.marjetic@fgg.uni-lj.si

GEODEZIJA IN ENERGETIKA: SKUPAJ V PROSTORU

doc. dr. Mihaela Triglav Čekada (GI): mihaela.triglav@gis.si

Katja Tič (GI, LGD): katja.tic@gis.si

mag. Branko Kovač (DSICGEOS): katastri@siol.net

Matej Plešnar (IZS): matej.plesnar@dezis.si

mag. Toni Levičnik (ZGS): toni.levicnik@plinovodi.si

dr. Primož Mavsar (GURS, DGD): primoz.mavsar@gov.si

Darja Tibaut (GURS): darja.tibaut@gov.si

Nejc Krašovec (GIZ-GI): nejc.krasovec@lgb.si

Aljaž Peklaj (GIZ-GI): aljaz.peklaj@luz.si

doc. dr. Dušan Petrovič (FGG, GV): dusan.petrovic@fgg.uni-lj.si

prof. dr. Anka Lisec (FGG, DGD): anka.lisec@fgg.uni-lj.si

KULINARIČNA TREKING AVANTURA V SLOVENSKI ISTRI

Kot veleba tradicija, se člani Primorskega geodetskega društva zadnji vikend v maju odpravimo potepat. Tokrat smo izbrali zabavno in aktivno avanturo, med katero smo odkrivali okuse podeželja Slovenske Istre.

Vse skupaj se začne v Novi vasi nad Dragonjo, na jugozahodnem koncu Šavrinskega gričevja. Od tu se po starih vaških poteh peš odpravimo proti Svetemu Petru. Kot se spodobi, se najprej spustimo v dolino, nato pa strmo povzpne. Sprehodimo se po naselju do etnološkega spomenika Tonina hiša. Ime nosi po domačinki, zadnji lastnici Toni Gorela, ki je tu živela vse do leta 1961. Stara hiša je v celoti prenovljena. Najprej si ogledamo zgornje nadstropje z lepo ohranjenim bivalnim prostorom, nato pa pritličje, ki je pred obnovo služilo poljedelskim, sadjarskim, vinogradniškim in oljarskim dejavnostim, v 19. stoletju pa je bila tam oljarna. Tip stare oljarne, kot je prikazan, je bil zelo razširjen po vsej Istri. Ogledamo si mlin za mletje oljk, stiskalnico za stiskanje zmlete oljčne mase, vreteno za zategovanje vijaka stiskalnice in peč s kotlom za segrevanje vode. Ob zgodbah iz preteklosti in tudi sedanjega časa si na lepo urejenem vrtu privoščimo pravo istrsko marengo.

Pot nas vodi naprej, proti Krkavčam, naselju v Šavrinskem gričevju. Sprehodimo se med ozkimi uličicami in starimi kamnitimi hišami vse do baročne župnijske cerkve sv. Mihaela, postavljene ob trgu s tlakom iz žive skale. Tam blizu kljubuje času tudi mogočna oljka, stara več kot osemsto let.

Po že precej pregretem popoldnevu krenemo do največje krkavške znamenitosti – skrivnostnega kamna, ki naj bi bil po nekaterih izročilih pogansko znamenje. Struktura je približno človekove velikosti, na eni strani je vidna podoba stoječega človeka (ali božanstva) s prekrizanimi nogami in razširjenimi rokami ter žarki okrog glave. Tu zdaj stoji replika kamna, original hrani Pokrajinski muzej Koper. Posebnost kamna je tudi lega, v njegovi bližini je bila rimska cesta in kamen stoji blizu rimskega najdišča. Pripisujejo mu poseben pomen, saj leži na sečišču bližnjih cerkva, ki tvorijo pravilen latinski križ, kamen pa je njegovo središče. Cerkve naj bi postavili, da bi uničili »hudičevo moč« kamna. Nekateri radiesteziisti trdijo, da so tod posebne, dobre energije, kar je morda razlog, da so kamen čistili z različnimi obredi. Del »čiščenja« začutimo tudi sami, ko nam domačina v šavrinski noši postrežeta z zgodbami, glasbo in lokalnimi dobrotami.

Tekom ture se razdeljeni v skupine pozabavamo še z zabavnim izzivom »Istrska duša in srce – naj istrski selfie«, kjer tekmujejo za najbolj izviren, duhovit in avtentičen sebek v čudovitem okolju Istre.

Pohod sklenemo na turistični kmetiji Robivera v Krkavčah, kjer si odpočijemo utrujene noge, se okrepčamo in podelimo nagrade najboljšim fotografom. Po ogledu vinske kleti so misli spet zbrane, da strnemo celodnevne vtise in že pričnemo z načrtovanjem novih popotniških izzivov.

Vreme nam je bilo naklonjeno, družba pa – kot vedno – odlična. Med hojo ni manjkalo časa za sproščene pogovore, o strokovnih kot tudi povsem vsakdanjih temah. Iskrena hvala vsem udeležencem za pozitivno

energijo in prijetno vzdušje. Še en dokaz, da nas geodezija res povezuje, ne le v stroki, ampak tudi v prijateljstvu in skupnih doživetjih.

Slika 1: Treking po starih vaških poteh, ki so nekoč povezovala istrske vasi.

Slika 2: *Istrska duša in srce* – zmagovalni istrski selfi.

Slika 3: Istrska marendna na vrtu pred Tonino hišo.

Zapisala Mojca Krivec, uradna dopisnica z izletov PGD

Fotografije iz arhiva udeležencev treking avanture

GEOMETRI V SRBIJI

Tradicionalni geodetski izlet Spregledana Srbija – Džerdap mi je vzbudil asociacijo na dogodke iz moje rane mladosti, ko sem pred približno devetdesetimi leti, skupaj s starši, živel v krajih ob Donavi, ki smo jih obiskali v štirih dneh. Večini kolegov, tudi mlajših, je znano, da je bil moj oče Jelenc Vladimir – Vlado našega poklica, torej geometer.

V Srbiji v turških časih »pravega« katastra ni bilo. Obstajal je le nekak opisni kataster, namenjen pobiranju davka. Edini deli Srbije, ki so bili takrat pod avstro-ogrsko monarhijo, so bili Banat, Bačka in Baranja, in Marija Terezija je dala izmeriti tudi te. Po odhodu Turkov in nastanku države SHS je bilo treba poskrbeti za kataster tudi v preostalih delih ozemlja, zato je takratni finančni minister inž. Petar Živković izdal ukaz, da se cela Srbija izmeri po katastrskih merilih.

Takrat v Srbiji ni bilo šolanih ljudi, saj je bil marsikateri minister »polupismen«, oziroma se je komaj znal podpisati. Na večini vodilnih mest so bili Slovenci. Minister Živković je zato določil, da se na Visoki šoli v Beogradu ustanovi dveletna geodetska smer. Razpisal je tudi štipendije po vsej državi. Za sprejem je bila potrebna končana srednja šola. Oče Vlado je takrat že končal srednjo gradbeno šolo v Ljubljani in se je odzval na razpis. Dvoletno geodetsko šolo je uspešno končal, vendar v Sloveniji takrat ni bilo služb za ta poklic, zato je sprejel službo v Srbiji in bil takoj razporejen v Bitolo v Makedoniji. V Makedoniji so se, poleg očeta, zaposlili še številni drugi diplomanti geodeti.

Ohranjena je fotografija z udeleženci geodeti v Makedoniji.

Po očetovem pripovedovanju je bila služba v Srbiji dobro plačana. Delo v Makedoniji je bilo zelo težavno in nevarno, saj so za njimi na terenu oprezali tako imenovani arnauti, nekakšni banditi, ki so bili zmožni tudi streljati. Zato so imele posamezne »grupe« spremstvo dveh orožnikov. Delalo se je ves dan, od jutra do večera. Po končanem delu so običajno pešali dve uri do bivališča. Delalo se je ves teden, tudi ob

sobotah, ob grožnji 10-odstotnega znižanja plače za ves mesec ob prekrških (sobote). Podobno življenje je imela večina slovenskih geometrov. Večina teh se je po drugi svetovni vojni vrnila v Slovenijo, nekatere sem poznal tudi sam, žal so vsi že pokojni (Štajner, Jakhel, Eleršek, Zadnik, Košir, Klarič). Toliko za uvod o razmerah v takratni Srbiji v zvezi z našo geodetsko stroko. V nadaljevanju prispevka pa se bom posvetil dogodkom iz svoje rane mladosti in življenja v krajih, ki smo jih pravkar obiskali ob Donavi!

Leta 1932 se je oče Vlado poročil z mojo mamo Franko, roj. Preunseis, iz Šentjurja pri Celju. Leto zatem sem prišel na svet tudi jaz, in sicer v beograjski porodnišnici. Oče Vlado z družino je bil po delu v Makedoniji premeščen v mirnejše kraje oziroma na katastrsko izmero občin ob Donavi. Tako so za našo »družinico« prišli lepši časi. Kot sem že omenil, mi je izlet v Džerdap povzročil močne asociativne občutke.

Seveda se vseh dogodkov, kot štiriletni otrok, ne spominjam. Po opisovanju staršev smo ob Donavi najprej živeli v Kladovu, Golubcu, Tekiji in Donjem Milanovcu. Prav v zadnjih dveh krajih sem bil že toliko star, da se spominjam, kako je mamo med plavanjem v Tekiji skoraj povozila rečna ladja, iz Donjega Milanovca pa se spominjam poplav dela mesta ob visoki Donavi, ki je bila v tistem času bolj divji veletok, zlasti v »Đerdapski klisuri«. Postopoma smo prihajali v večja mesta, na primer Smederevo, Veliko Gradište.

Življenje geometrskih družin je bilo kljub težkemu delu občasno tudi pestro, saj so bile plače zelo visoke, tako da so si lahko privoščili marsikaj. Iz očetovega pripovedovanja so si geometri, ob prejemu mesečne plače, privoščili vožnjo s kočijo po beograjskih ulicah, in sicer tako, da so se v prvi kočiji peljali klobuki potnikov v drugi kočiji. Naročili so si najdražje obleke in plašče, ki so jih »čez noč« sešili krojaški mojstri. Sledile so tudi različne zabave in popivanje do vrnitve domov. Geometriške žene so živele svoje življenje in se družile.

Družabno življenje v prostem času je bilo očitno zelo pestro, saj so se občasno dogajala vesela praznovanja.

Življenje ob Donavi se nam je končalo, ko je oče Vlado dobil službo kot šef katastrskega urada v Jagodini (večje mesto v osrednjem delu Srbije). V Jagodini sem začel hoditi v prvi razred osnovne šole in se vseh dogodkov dobro spominjam, najbolj pa ogleda filma Sneguljčica v kinu, ki je bil takrat prvi film v barvah. Žal se je življenje v Jagodini z začetkom vojne končalo in se je za nas začelo nevarno obdobje pod okupacijo. Očeta so premestili v manjši kraj Rekovac, kjer so gospodarili občasno četniki, partizani in seveda nemški vermaht. Zaradi groženj četnikov je oče zbežal v Vojvodino, v Vršac, preostali del družine pa je ostal v Rekovcu, kjer smo preživljali strahote vojne v Srbiji.

Na srečo je tudi mama uspela organizirati beg v Vršac, kjer je bila družina spet skupaj. Dvajsetega oktobra leta 1944 je sovjetska armada osvobodila Beograd in kmalu za tem tudi Vršac, ki je bil takrat pod nemško upravo. Prebivalstvo v mestu je bilo večinsko nemško, to so bili večinoma priseljenci iz nemških dežel, ki jih naselila Marija Terezija. Preostali prebivalci so bili Madžari ali pa Srbi, kamor smo spadali tudi mi. Kljub relativnemu miru je bilo življenje za nas težko, saj je močno primanjkovalo hrane, ki je bila »na karte«. Očeta so mobilizirali in poslali na »sremski front«, kjer je v hudi zimi, ob nenehnih bojih z ustaši, končno dosegel konec vojne v Sloveniji. Kmalu za njim se je leta 1946 v Slovenijo preselil tudi preostali del družine.

Upam, da sem s tem prispevkom opisal razmere, ki so jih doživljali »slovenski« geometri v Srbiji. Tema mi je prišla na misel, kot rečeno, ob obisku »spregledane Srbije«.

V Ljubljani, junija 2025

Marijan Jelenc